

Segrande Liv Grundskolas likabehandlingsplan

Innehållsförteckning

1. Inledning
2. Definitioner av diskriminering och kränkande behandling
3. Skolans organisation för att främja likabehandling och förebygga diskriminering
4. Delaktighet, medverkan och förankring
5. Kartläggning och planerade åtgärder för Segrande Liv Grundskola läsåret 2011/2012
6. Målsättningar för Segrande Liv Grundskola läsåret 2011/2012
7. Åtgärder för Segrande Liv Grundskola läsåret 2011/2012
8. Utvärdering av Segrande Liv Grundskolas likabehandlingsarbete under läsåret 2011/2012
9. Bilaga: Sammanställning av enkät för eleverna i åk 7-9 vad gäller skolans värdegrundsarbete och likabehandlingsplan gjord 2012-04-30
10. Bilaga: Sammanställning av enkät för eleverna i åk 4-6 vad gäller skolans värdegrundsarbete och likabehandlingsplan gjord 2012-04-30
11. Bilaga: Sammanställning av enkät för lärarna vad gäller skolans värdegrundsarbete och likabehandlingsplan

1. Inledning

På Segrande Liv Grundskola accepterar vi inte någon form av diskriminering eller annan form av kränkande behandling. Vårt mål är att alla elever och all personal ska trivas, känna sig trygga och respekterade. Segrande Liv Grundskolas elever och personal ska känna till sina rättigheter och skyldigheter när det gäller likabehandling, diskriminering och annan kränkande behandling än. På skolan bedriver vi ett aktivt arbete för att förebygga och förhindra diskriminering och kränkande behandling.

Syftet med Segrande Liv Grundskolas likabehandlingsplan är att tydliggöra skolans mål för elevernas trivsel och umgänge mellan alla som finns på skolan. I likabehandlingsplanen finns rutiner för att förebygga, förhindra, upptäcka, utreda, åtgärda och följa upp kränkande behandling. Alla på skolan ska behandlas lika oberoende av kön, ålder, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder, sexuell läggning eller könsöverskridande identitet och uttryck.

2. Definitioner av diskriminering och kränkande behandling

Diskriminering:

1. *direkt diskriminering* betyder att en person behandlas sämre än någon annan, om denna negativa behandling beror på den andre personens kön, ålder, etniska tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder, sexuell läggning eller könsöverskridande identitet och uttryck.
2. *indirekt diskriminering* betyder att en person behandlas sämre än någon annan genom ett beslut som kan komma att särskilt missgynna personer med visst kön, ålder, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder, sexuell läggning eller könsöverskridande identitet och uttryck.
3. *trakasserier* betyder att en person har ett sätt som kränker någon annans värdighet och som har anknytning till kön, ålder, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder, sexuell läggning eller könsöverskridande identitet och uttryck.
4. *sexuella trakasserier* betyder att en person har ett uppträdande på ett sexuellt sätt som kränker någon annans värdighet.
5. *instruktioner att diskriminera* betyder att en person ger order eller instruktioner om att diskriminera någon annan på ett sätt som beskrivs i punkterna 1 - 4.

Kränkande behandling innebär ett uppträdande som, utan att vara diskriminering enligt ovan nämnda punkter, ändå kränker ett barns eller en elevs värdighet. Bedömningen utgår alltid från elevens personliga upplevelser.

3. Skolans organisation för att främja likabehandling och förebygga diskriminering

Att förebygga diskriminering och annan kränkande behandling

Alla som arbetar på Segrande Liv Grundskola har ansvar för att det råder ett tryggt klimat på skolan. I det dagliga pedagogiska arbetet ägnas tid åt att förebygga diskriminering och kränkande behandling. Detta sker på olika sätt, till exempel genom morgonsamlingar med hela skolan varje dag, klassråd, ett aktivt Elevråd, ett team kring Elevhälsan, drama, inbjudna gäster, värderingsövningar och samtal kring värdegrundsfrågor.

Främjande åtgärder:

- Information om skolans likabehandlingsplan ges till samtliga elever och föräldrar varje läsår.
 - Skolans *"Handlingsplan vid misstanke att barn far illa"* går igenom av samtlig personal minst en gång per läsår.
 - En enkät genomförs varje skolår för att mäta elevernas trygghet på skolan och för att kunna genomföra förbättringar.
 - Skolans personal fortbildas i värdegrundsfrågor och arbete mot diskriminering.
 - Personalen tar ansvar som rastvärdar för att skapa trygghet innan skolan börjar och på rasterna.
 - Vid sammansättningen vid grupparbeten och dylikt är målet att motverka diskriminering och kränkande behandling.
 - Skolans Elevråd arbetar förebyggande med samtliga klasser på skolan genom att bland annat arrangera gemensamma aktiviteter.
 - Inför varje utvecklingssamtal får eleverna göra en självvärdering utifrån följande kategorier: Självkänsla, Empati, Samspel med andra, Ansvarstagande i gruppen, Demokrati, Hälsa, Arbetsro och arbetsglädje, Planering av studier, Medvetenhet och förståelse för omvärlden, Reflektion och bedömning av sitt eget lärande, Analysera och dra slutsatser, Kritiskt granska och värdera påståenden och förhållanden, Använda sig av många olika källor, Uppskattning och rimlighet.
- Sedan under utvecklingssamtalet leder eleven själv sitt samtal genom att utgå från det som han/hon skrivit i sin självvärdering.

- I skolans främjande arbete utifrån elevernas helhetsperspektiv anordnas varje termin två temaveckor med inriktning på ”Hälsa och Livsstil”.
- För att främja likabehandling genomför skolan en gång per termin en temadag om ”Värdegrunden”.
- Varje termin anordnar skolan en temadag om ”Likabehandling” där skolans likabehandlingsplan och arbetet går igenom och diskuteras med eleverna. Dessa temadagar har riktat innehåll och målet är att informera och förebygga diskriminering, trakasserier och kränkande behandling.
- Varje läsår får eleverna arrangera en ”Nobelfest” tillsammans med personalen. Under festen delas det ut diplom till varje elev och till var och en i personalen. På diplommet står deras positiva egenskaper beskrivna. Det är eleverna själva som skrivit de positiva egenskaperna om varandra och om skolans personal.
- Varje termin får eleverna i åk 4-6 och åk 7-9 en temadag om ”Sex och Samlevnad”.
- Skolan har också en policy av att bjuda in gäster till skolan som kan dela viktiga erfarenheter och tankar till eleverna. Exempel på gäster från läsåret 2008/2009 var en samisk kvinna, en funktionshindrad man och en man från Bosnien med muslimsk tro och gäster från läsåret 2009/2010 var en man som arbetat i svenska skolan i Nicaragua.
- Varje skoldag börjar med en gemensam morgonsamling med rektor, lärare och samtliga elever.
- På den schemalagda skoltiden arbetar personalen även specifikt mot diskriminering på grund av kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder och sexuell läggning. Detta sker regelbundet under schemalagda lektioner genom filmvisning, värderingsövningar och diskussioner. Eleverna får diskutera olika scenarier av diskriminering och kränkande behandling och komma med förslag på hur man skulle kunna lösa situationen bättre. Det diskuteras också om vad som är rätt och fel och hur man skulle känna sig om man var utsatt för diskriminering eller annan kränkande behandling.
- Varje lärare har i åtanke under ordinarie lektioners gång att arbeta mot diskriminering och annan kränkande behandling genom att föregå med gott exempel på hur vi ska behandla varandra samt uppmärksamma om ett dåligt beteende skulle förekomma.
- Varje lärare ska uppmuntra eleverna till att uttrycka sina egna åsikter och respektera varandras åsikter. Läraren ska skapa ett klassrumsklimat där varje individ kan känna sig trygg i vetskapen om att skilda åsikter respekteras.

Att upptäcka diskriminering och annan kränkande behandling

De tydliga rutiner som finns på Segrande Liv Grundskola för att tidigt upptäcka diskriminering och annan kränkande behandling är klassråd, utvecklingsamtal, hälsosamtal med skolsköterskan, hälsosamtal med kuratorn och trivselenkät. På Segrande Liv Grundskola finns även ett schema för rastvärdar som täcker varje morgon innan skolan börjar och alla raster och innebär att det finns vuxenuppsikt över utrymmen och platser där eleverna vistas.

All personal blir informerad om sitt individuella ansvar gällande uppmärksamhet kring diskriminering och kränkande behandling. Personalgruppen diskuterar vilka utrymmen och situationer som kan vara extra viktiga att ha uppsikt över. Vid upptäckt, eller misstanke om diskriminering och annan kränkande behandling, är skolans policy att berörd personal agerar omedelbart. För detta finns följande rutiner:

- Klassföreståndaren eller annan personal kontaktar rektorn.
- Rektorn kontaktar teamet kring Elevhälsan.
- Skolans personal har tät kontakt med vårdnadshavarna.
- Elevernas situation diskuteras under arbetslagsträffar.
- Olika uppkomna situationer och grupp-processer diskuteras regelbundet under arbetslagsträffarna.
- Teamet kring Elevhälsan diskuterar elever regelbundet.
- Teamet kring Elevhälsan diskuterar också uppkomna situationer som skett under lektioner, raster, luncher och dylikt. Teamet diskuterar även grupp-processer regelbundet.
- Varje läsår har skolsköterskan ett hälsosamtal med eleverna i åk 4 och åk 8 och med eleverna i förskoleklassen tillsammans med deras vårdnadshavare.
- Varje läsår har kuratorn ett hälsosamtal med eleverna i åk 2, åk 5, åk 7 och åk 9.
- Vid händelser som kräver andra åtgärder skrivs en utredningsrapport.

På den schemalagda skoltiden arbetar personal även specifikt mot diskriminering på grund av kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder och sexuell läggning och annan kränkande behandling. Personalen på Segrande Liv Grundskola arbetar kontinuerligt med att uppmärksamma all form av diskriminering och kränkande behandling.

Att utreda diskriminering och annan kränkande behandling

Om diskriminering och annan kränkande behandling upptäcks finns följande rutiner:

- Rektorn eller den rektor utser, ansvarar för att en ordentlig utredning genomförs bland annat genom att samtala med berörda personer eller personer som kan ha sett och hört relevanta saker i ärendet.
- Rektorn eller den rektor utser, ansvarar för att se till att lämpliga åtgärder genomförs utifrån det som framkommit i utredningen.
- Rektor har telefonkontakt med vårdnadshavarna.
- Rektor och eventuellt en kollega har samtal med vårdnadshavarna.
- Rektorn och medlemmar ur teamet kring Elevhälsan kallar till elevkonferenser med vårdnadshavarna vid behov.

Händelsen skrivs ned i en utredningsrapport som detaljerat beskriver händelseförloppet, vilka som var delaktiga och vem som blivit utsatt. Rektorn ansvarar för utredningen och gör också vid varje enskilt fall en bedömning om hur allvarlig kränkningen är, vilken sorts diskriminering det rör sig om och om anmälan till andra myndigheter ska göras.

Att åtgärda och följa upp diskriminering och annan kränkande behandling

Vid akuta situationer som rör diskriminering och annan kränkande behandling reagerar skolans personal. Vid dessa akuta situationer agerar skolans personal efter följande rutiner:

- Den som uppmärksammar situationen samtalar med de inblandade på plats.
- Information kring händelsen vidarebefordras till rektor eller klassföreståndare som pratar om händelsen med sina elever.
- Hemmet kontaktas kontinuerligt.
- Annan myndighet kontaktas om situationen kräver det.
- Den som är utsatt för diskriminering eller kränkande behandling erbjuds samtal med skolsköterskan och/eller kuratorn.

Om en elev har utsatts för diskriminering eller kränkning av en i personalen på skolan kan eleven berätta detta för någon vuxen på skolan som den har förtroende för som i sin tur kontaktar rektorn. Om en annan i personalen på skolan har uppmärksammat detta kontaktas rektorn omedelbart som sedan samtalar med den det berör i personalgruppen. Eleven som blivit utsatt får samma stöd som vid annat fall av diskriminering och kränkande behandling.

För att åstadkomma långsiktiga lösningar följer skolan följande rutiner:

- Regelbunden kontakt med hemmet.
- Teamet kring Elevhälsan kopplas in vid behov.
- Personalen bryter ordinarie undervisning under en period för att med andra metoder och riktat innehåll åstadkomma en bestående förändring.
- Uppföljningsmöten och utvärdering med inblandade.

För att förändra strukturer och förhållanden elever emellan följer skolan någon eller samtliga av följande rutiner:

- Tillfällig eller permanent förändring av olika grupsammansättningar av elever.
- Tillfälligt eller permanent platsbyte i klassrum.

All personal arbetar regelbundet med att åtgärda uppkomna situationer. Rutinerna och åtgärderna ovan gäller för all form av diskriminering och kränkande behandling.

Ansvarsfördelningen

Skolans personal har följande ansvarsområden:

- Rektorn är ansvarig för utredandet av utredningsrapporter och vid de fall där någon i personalen har utsatt elever på skolan för någon form av kränkning. Rektorn är ansvarig för att en anmälan skrivs till myndigheter (främst polisen), kallar till elevkonferens samt ansvarar för att göra likabehandlingsplanen känd och förankra den hos personalen.
- Rektorn leder teamet kring Elevhälsan.
- Skolsköterskan har hälsosamtal och hälsokontroller med elever.
- Skolsköterskan är med i teamet kring Elevhälsan.
- Kuratorn har hälsosamtal med elever.
- Kuratorn är med i teamet kring Elevhälsan.
- Klassföreståndaren arbetar förebyggande med att motverka diskriminering och kränkande behandling, kontaktar hemmet, ser till att rektor blir informerad samt ansvarar för att uppföljning sker.
- Teamet kring Elevhälsan för regelbundna diskussioner om elevernas psykosociala hälsa och beslutar om åtgärder. Vid dokumenterade mobbningsituationer sker samtal och uppföljningssamtal med den/de som har utsatt någon annan för kränkning.
- Rastvärden är synlig och tillgänglig och skriver utredningsrapport vid behov.

- Elevrådet arbetar förebyggande med samtliga klasser på skolan bl. a. genom att arrangera gemensamma aktiviteter för hela skolan.

All personal på skolan har ansvar att anmäla till socialtjänsten vid misstanke om att ett barn far illa. Skolan har en skriftlig ”Handlingsplan vid misstanke att barn far illa”

All personal på skolan har ansvar för att följa likabehandlingsplanen och att anmäla då någon bryter mot denna.

4. Delaktighet, medverkan och förankring

All personal ska läsa igenom och ge synpunkter på likabehandlingsplanen. Detta ska också göras av elevrådet, som består av elevrepresentanter från samtliga klasser. Likabehandlingsgruppen består av rektorn, skolsköterskan, kuratorn samt en lärare och de är ansvariga för upprättandet av likabehandlingsplanen utifrån dessa synpunkter.

En ny likabehandlingsplan upprättas vid varje läsårs start och läggs ut på skolans hemsida. Föräldrar kommer vid varje föräldramöte uppmanas att ta del av planen samt lämna in synpunkter och åsikter till likabehandlingsgruppen.

Likabehandlingsgruppen gör även en enklare version av likabehandlingsplanen för att garantera att alla elever, oavsett läskunskapsnivå, ska förstå innehållet i likabehandlingsplanen och känna till sina rättigheter.

Fortlöpande under läsåret görs en utvärdering av årets likabehandlingsplan för att säkerställa likabehandlingsarbetet och att målsättningar följs och att åtgärder görs.

Vid varje läsårs slut görs en sammanfattande utvärdering av årets likabehandlingsplan för att komma fram till vad som fungerat bra och vad som behöver förbättras och förändras. Det görs även en kartläggning med eleverna för att komma fram till vilka målsättningar och åtgärder som eleverna och personalen vill ha i nästa läsårs likabehandlingsplan.

Vid varje läsårs start upprättas en ny likabehandlingsplan som delas ut till all personal och rektorn går igenom innehållet. Vid behov görs ändringar i likabehandlingsplanen när som helst under pågående skolar.

5. Kartläggning och planerade åtgärder för Segrande Liv Grundskola läsåret 2011/2012

Allmänt

Skolans likabehandlingsplan kommer att utvärderas vid läsårets slut och en ny upprättas årligen. Även teamet kring Elevhälsan gör årligen en utvärdering för att kunna förbättra sitt arbete inför kommande läsår. Innan nuvarande läsår avslutas träffar rektorn likabehandlingsgruppen och diskuterar behovet av utbildning för personalen på skolan när det gäller att upptäcka och stoppa diskriminering och annan kränkande behandling.

Kartläggning inför läsåret 2011/2012

- a) 2011-04-15 fick eleverna i åk 4-9 besvara en enkät som gällde individen och värdegrunden. Den innehöll ett antal påståenden som eleverna skulle ta ställning till. Lägst medelvärde fick påståendena ”Jag har utvecklat förmågan att göra och uttrycka medvetna etiska ställningstaganden grundade på kunskaper och personliga erfarenheter” (3,9). Därefter kom påståendena ”Jag har utvecklat min vilja att handla med andra människors bästa för ögonen” (4,0) och ”Jag har tagit ett personligt ansvar för min arbetsmiljö” (4,1).
- b) Vid tre tillfällen i maj 2011 gjordes en kartläggning med varje klass utifrån ett antal frågeställningar om trygghet, situationer på raster, måltider, lektioner med mera. Detta skedde i form av övningen ”termometern” där alla elever fick placera sig på en skala i förhållande till det påstående som togs upp.
- c) 2011-05-09 anordnade skolan en temadag där eleverna i hela skolan delades in i blandade grupper där de skriftligen fick besvara ett antal frågor. Några frågor rörde uppföljning och utvärdering av likabehandlingsarbetet medan några frågor byggde på sådant som kommit fram i kartläggningen. En generell kommentar från samtliga grupper var att klimatet på skolan hade blivit bättre under läsåret. Utifrån de områden och de synpunkter som framkommit utifrån elevernas svar på frågorna samt synpunkter från lärare och övrig personal arbetades nedanstående målsättningar fram.

6. Målsättningar för Segrande Liv Grundskola läsåret 2011/2012

Främjande målsättningar för läsåret 2011/2012

- Anordna en temavecka med inriktning på Hälsa och Livsstil varje termin.
- Anordna en temadag om Värdegrunden varje termin.
- Anordna en temadag om Likabehandling och Likabehandlingsplanen varje termin. Temadagarna ska innehålla praktiska övningar och drama.
- En temadag om sex och samlevnad ska anordnas varje termin.
- En nobelfest ska anordnas där elever och lärare ska få diplom
- Anordna en temadag om de nationella minoriteterna varje termin.

Förebyggande målsättningar för läsåret 2011/2012

- Att rastvärdarnas roll och funktion ännu mera stärks och förtydligas
- Att rastvärdarna rör sig över hela skolområdet
- Anordna en temadag om engelska efter elevernas önskemål
- Arrangera spontana utvecklingssamtal med klasserna
- Arrangera teamaktiviteter under klassråden
- Att skolans elevråd arrangerar roliga aktiviteter för hela skolan
- Förstärka elevrådets representation av alla elever
- Utveckla en avslappnad och avstressad miljö kring skolluncherna
- Inspirera eleverna att äta grönsaker varje lunchmåltid
- Utveckla den kulturella och innehållsmässiga mångfalden i samband med måltiderna
- Arbeta med elevernas attityd och inställning till maträtter med fisk

7. Åtgärder för Segrande Liv Grundskola läsåret 2011/2012

Främjande åtgärder med ansvarig tjänst för läsåret 2011/2012

- Skolan ska anordna en temavecka med inriktning av Hälsa och Livsstil under höstterminen och en under vårterminen – Lärare Stina Stiberg
- Skolan ska anordna en temadag om Värdegrunden under höstterminen och en under vårterminen – Lärare Stina Stiberg
- Anordna en temadag om Likabehandling och Likabehandlingsplanen under höstterminen och en under vårterminen – Lärare Nils Malmström
- Anordna en temadag om Sex och samlevnad under höstterminen och en under vårterminen – Lärare Stinas Stiberg
- Skolan ska anordna en temadag om de nationella minoriteterna varje termin. Detta läsår ska vi fokusera på minoriteterna judarna och romernas situation i samhället. – Lärare Nils Malmström
- Skolans elever tillsammans med lärarna ska arrangera en nobelfest för alla elever och all personal. Alla elever och lärare ska få ett diplom där positiva egenskaper är beskrivna – Lärare Boel Jeppsson

Förebyggande åtgärder med ansvarig tjänst för läsåret 2011/2012

- Skolluncherna ska utvecklas till en än mer avslappande och avstressande måltidsstund – Lärare Boel Jeppsson
- Skolan ska se över och förstärka rastvärdarnas roll och funktion – Lärare Stina Stiberg
- Rastvärdarna ska röra sig över hela skolområdet – Lärare Stina Stiberg
- Skolan ska anordna en temadag om engelska – Lärare Marlene Nordvart
- Skolan ska ge utrymme för spontana utvecklingssamtal med klasserna vid behov – Rektor Annika Savelind
- Klasslärarna ska arrangera teamaktiviteter under klassråden – Rektor Annika Savelind, lärare Boel Jeppsson och lärare Stina Stiberg
- Skolans elevråd ska beredas möjlighet att arrangera roliga aktiviteter för hela skolan – Rektor Annika Savelind

- Skolan ska arbeta för att förstärka elevrådets representation av alla elever – Rektor Annika Savelind
- Eleverna ska inspireras att äta grönsaker till varje måltid – Skolsköteraka Gunilla Lundgren
- Arbeta med elevernas attityd och inställning till maträtter med fisk – Skolsköterska Gunilla Lundgren
- Skolan ska arbeta för att den kulturella och innehållsmässiga mångfalden i samband med måltiderna utvecklas – Skolsköterska Gunilla Lundgren

Specifikt

All personal på skolan kommer att fortsätta arbetet mot all form av diskriminering och kränkande behandling i och utanför lektionssituationer. Alla pedagoger kommer att fortsätta granska ny skollitteratur och annat undervisningsmaterial för att försäkra sig om att det överensstämmer med skolans likabehandlingsplan.

8. Utvärdering av Segrande Liv Grundskolas likabehandlingsarbete under läsåret 2011/2012

Allmänt

Skolans likabehandlingsplan kommer att utvärderas vid läsårets slut och en ny upprättas årligen. Även teamet kring Elevhälsan gör årligen en utvärdering för att kunna förbättra sitt arbete inför kommande läsår. Varje läsår får eleverna i åk 4-9 besvara en enkät vad gäller individen och värdegrunden.

Resultat av elevenkäten vad gäller värdegrunden och likabehandling

Under vårens likabehandlingsdag fick eleverna i åk 4-9 besvara en enkät med frågor som handlade om deras åsikter kring värdegrunden och likabehandling. En sammanställning av resultatet i enkäten finns som en bilaga.

Eleverna fick ta ställning till en rad olika påståenden och sedan rangordna dem i en 4-gradig skala, hur hög grad de tyckte att påståendena stämde överens, från *"Instämmer helt"* till *"Instämmer inte alls"*. I redovisningen av resultatet har vi även lagt till en kolumn där vi räknat ut ett medelvärde för att lättare se i hur hög grad eleverna instämde till de olika påståendena. Högst poäng (om alla elever instämmer helt) ger medelvärdet 4 och lägst (om alla svarar instämmer inte alls) ger medelvärdet 1.

För åk 7-9 fick följande två påståenden högst poäng *"Jag har alltid någon att vara med på rasterna"* (3,8) och *"Utvecklingssamtalet är viktigt för min utveckling som person"* (3,5)

Lägst poäng fick påståendena *"Jag känner mig delaktig i elevrådets aktiviteter"* (2,5) och *"Rastvärdarna gör att jag känner mig trygg på rasterna"* (2,5). När det gällde påståendet *"Rastvärdarna gör att jag känner mig trygg på rasterna"* valde några elever att inte sätta något kryss alls och andra skrev kommentarer såsom: *"Rastvärdarna finns inte"*, *"De finns inte"*, *"De märks inte"*.

För årskurs 4-6 fick följande påståenden högst poäng *"Jag har minst en vuxen på skolan jag kan gå till om jag har ett problem"* (3,8) och *"Jag har alltid någon att vara med på rasterna"* (3,7)

För årskurs 4-6 fick följande två påståenden lägst poäng: *"När jag läste diplommet jag fick på årets Nobelfest blev jag positivt berörd av det som stod där"* (2,3) och *"Jag tycker det är lugnt och skönt vid skolluncherna"* (2,9)

Resultat av lärarenkät vad gäller värdegrunden och likabehandling

I slutet av vårterminen fick lärarna besvara en enkät med frågor kring värdegrunden och likabehandling.

Lärarna fick ta ställning till en rad olika påståenden och sedan rangordna dem i en 4-gradig skala, hur hög grad de tyckte att påståendena stämde överens, från ”Instämmer helt” till ”Instämmer inte alls”. I redovisningen av resultatet har vi även lagt till en kolumn där vi räknat ut ett medelvärde för att lättare se i hur hög grad eleverna instämde till de olika påståendena. Högst poäng (om alla elever instämmer helt) ger medelvärdet 4 och lägst (om alla svarar instämmer inte alls) ger medelvärdet 1.

Högst värde fick följande sex påståenden: *”Jag känner mig trygg under mitt arbete i skolan”, ”Jag känner att det jag gör på min arbetsplats är viktigt och betydelsefullt”, ”Jag vågar alltid säga vad jag tycker”, ”Det finns minst en elev på skolan som har förtroende för mig och vågar komma till mig vid behov”, ”Det finns personer på skolan jag har förtroende för och kan gå till om jag har ett problem” och ”Jag respekterar alltid vad andra tycker även om det är något jag själv inte håller med om” (4,0).*

Lägst värde fick påståendet: *”Jag tycker det är lugnt och skönt vid skolluncherna” (2,4). Detta följt av ”Jag är aktiv som rastvärd” (2,6) och ”Temadagen med Muhammed Gulbin från Afghanistan gav mig möjligheter att prata med eleverna om hur det är att komma från ett annat land”(2,6).*

Utvärdering av de främjande och förebyggande åtgärderna för läsåret 2011/2012

Här nedan återfinns de åtgärder skolan hade för läsåret 2011/2012. De är markerade med kursiv stil. Utvärderingen följer under respektive punkt med vanlig stil.

Utvärdering av de främjande åtgärderna för läsåret 2011/2012

- *Skolan ska anordna en temavecka med inriktning av Hälsa och Livsstil under höstterminen och en under vårterminen – Lärare Stina Stiberg*

Skolan har haft två veckor både höst och vår med inriktningen Hälsa och livsstil. Vid utvärdering av tidigare Hälsa och livsstilsvecka beslutades att vi skulle ha två istället för en vecka, dels för att hinna med mer och dels för att inte övrig undervisning skulle drabbas alltför hårt.

På höstens Hälsa och livsstilsveckor var det en friluftsdag med geocaching, 4-6:an och 7-9:an hade varsin temadag om sex och samlevnad, skolsköterskan hade HLR-utbildning med eleverna, likabehandlingsplanen diskuterades och en värdegrundsdag med de olika klasserna anordnades.

Under vårens Hälsa och livsstilsveckor var det en friluftsdag för hela skolan med skridskoåkning, korvgrillning och tipsrunda i Fulltofta friluftsområden. 4-6:an och 7-9:an hade varsin temadag om sex och samlevnad igen och även en temadag om ANDT.

Läsårets stora satsning var en heldag för alla klasser med titeln: Jag älskar att äta fisk.

- *Skolan ska anordna en temadag om Värdegrunden under höstterminen och en under vårterminen – Lärare Stina Stiberg*

Höstens värdegrundsdag arrangerades av skolans kurator i respektive klass.

Fredagen den 2 mars fick samtliga elever se skärmutställningen "*som en bro över mörka vatten*" som handlade om ensamkommande flyktingbarn från Afghanistan. Utställningen som var gjord av fem unga killar beskrev deras flyktväg från Afghanistan och hur det var att komma till Sverige som asylsökande.

Eleverna fick se utställningen klassvis. Efteråt fick eleverna i åk F-3 diskutera vad de sett med sin klasslärare. Eleverna i åk 4-6 och 7-9 fick skriva en kort reflektion av vad de lärt sig samt minst tre frågor att ta med sig till besöket av Mohammed Gulchin veckan därpå. Flera elever skrev kommentarer just kring flyktingarnas själva resa, t.ex. med gummibåt mellan Turkiet och Grekland och om hur några gömt sig under lastbilar.

Eleverna i åk 7-9 hade också läst avsnitt om migration och asylfrågor i ämnet samhällskunskap veckan innan samt sett en film om kvinnors situation i dagens Afghanistan.

Måndagen den 5:e mars såg eleverna i åk 4-9 filmen Zozo som handlar om en pojke som flyr från ett krigsdrabbat Libanon och kommer till Sverige där hans farfar och farmor bor. Efteråt fick eleverna jobba med och reflektera över olika frågeställningar i anknytning till filmen.

6 mars besökte Mohammed Gulchin och Christina Spännar skolan. Mohammed Gulchin som själv kommit från Afghanistan som asylsökande för åtta år sedan berättade på ett levande sätt om Afghanistan, sina upplevelser av kriget, flykten till Sverige och situationen som asylsökande i Sverige. Christina Spännar berättade om sitt engagemang för utsatta människor och om hur hon jobbade med just ensamkommande flyktingbarn från Afghanistan. På ett levande sätt illustrerade hon också vikten av möten mellan människor för att integrera och hjälpa människor som söker asyl i Sverige.

Eleverna fick möjlighet att ställa frågor under hela tiden och det blev en bra dialog mellan eleverna och gästerna.

Efter deras besök skedde diskussioner klassvis med en form av utvärdering. Överlag var eleverna mycket nöjda och just den personliga berättelsen tog många upp som positivt.

- *Anordna en temadag om Likabehandling och Likabehandlingsplanen under höstterminen och en under vårterminen – Lärare Nils Malmström*

Höstens likabehandlingsdag startades upp med skolans alla elever och personal. En genomgång och diskussion av skolans likabehandlingsplan gjordes. Därefter diskuterades årets kommande Nobelfest och eleverna fick berätta vad de ville vara ansvariga för.

Efter rasten delades eleverna upp i sina respektive klasser. I samtliga klasser diskuterades betydelsen av olika ord och begrepp från likabehandlingsplanen såsom diskriminering, kön och kränkande behandling. Därefter fick eleverna i F-3:an sitta mitt emot en kompis i klassen och rita av honom eller henne. Sen skulle var och en presentera sin kompis för resten av klassen och berätta vad kompiserna var bra på. Eleverna i 7-9:an respektive 4-6:an fick efter begreppsdiskussionerna tid till att skriva positiva saker om varje elev på skolan till diplomerna som skulle delas ut på Nobelfesten.

Under vårens likabehandlingsdag träffades hela skolan tillsammans och rektorn gick kortfattat igenom likabehandlingsplanen och skolans arbete kring likabehandling och värdegrund. Eleverna fick sedan enskilt besvara en enkät som bestod av ett antal olika påståenden som de skulle ta ställning till.

Därefter delades eleverna upp i åldersblandade grupper som fick diskutera och skriftligt besvara några olika frågor som syftade till att utvärdera likabehandlingsarbetet samt kartlägga situationen inför kommande läsårsplan.

I de skriftliga svaren framkom bland annat att eleverna var generellt nöjda med hur likabehandlings- och värdegrundsarbetet fungerade på skolan. De tyckte att man behandlade varandra bra på skolan. De efterlyste något mer aktiva uppgifter under likabehandlingsdagarna t.ex. drama eller gruppövningar.

Gällande skolluncherna framkom det att en del elever upplevde miljön lite stimmig och att ljudnivån var för hög. Det förekom också förslag på att inte längre ha matvärdar.

De tog också upp att de inte tyckte att rastvärdarna var tillräckligt aktiva under rasterna.

- *Anordna en temadag om Sex och samlevnad under höstterminen och en under vårterminen – Lärare Stinas Stiberg*

Både under höstterminen och vårterminen hade 4-6:an och 7-9:an en temadag kring Sex och samlevnad. Eleverna fick i förväg skriva anonyma frågor och förslag på vad de tyckte skulle tas upp på sex och samlevnadsdagen.

- *Skolan ska anordna en temadag om de nationella minoriteterna varje termin. Detta läsår ska vi fokusera på minoriteterna judarna och romernas situation i samhället. – Lärare Nils Malmström*

Under höstterminen hade eleverna i åk 3-9 en temadag om judarna som startades med en gemensam genomgång av de fem olika officiella minoriteterna i Sverige och deras språk. Sedan fick 7-9:an se filmen "Ninas Resa" av Lena Einhorn. Filmen handlade om Lenas mor Nina Einhorn och hennes liv under och efter andra världskriget i Polen och Sverige. Åk 3-6 fick se en film om judarnas historia som tog upp olika händelser från biblisk tid till idag. Filmen var uppdelad i kortare avsnitt som därefter diskuterades.

Under vårterminen hade eleverna en temadag om romerna. Både 3-6:ans och 7-9:ans temadag om romer började med en genomgång av de fem olika minoritetsgrupperna och deras språk i Sverige. Därefter fick de olika klasserna se temaprogram om romer som avslutades med diskussioner. Eleverna i 7-9:an avslutade sin temadag med att se ett avsnitt av TV-filmen Katitzi medan 4-6:an avslutade sin dag med att se en dokumentärfilm om en romsk 11-årig pojke och hans upplevelse under en sommar då hans familj besökte olika campingplatser.

- *Skolans elever tillsammans med lärarna ska arrangera en nobelfest för alla elever och all personal. Alla elever och lärare ska få ett diplom där positiva egenskaper är beskrivna – Lärare Boel Jeppsson*
Årets nobelfest blev åter en succé. Eleverna i årskurs 9 var värdar för hela festen och eleverna i årskurs 7-8 var ansvariga för tillagningen av trerättersmenyn. Under festen fick personalen och eleverna njuta av fantastiska uppträdanden och bidrag från olika elever. Festen avslutades med diplomutdelningen till samtliga elever och personal.

Utvärdering av de förebyggande åtgärderna för läsåret 2011/2012

- *Skolluncherna ska utvecklas till en än mer avslappnade och avstressande måltidsstund – Lärare Boel Jeppsson*
I de skriftliga kommentarerna som eleverna gav i grupper under vårens likabehandlingsdag var det många positiva kommentarer om att miljön vid luncherna blivit ännu bättre detta läsåret. Dock fanns vissa kommentarer om att ljudnivån ibland kan vara störande. Med anledning av detta har en lärare mätt ljudnivån i restaurangen vid ett flertal tillfällen under luncherna. Det framgår tydligt att detta är ett område som bör förbättras.

- *Skolan ska se över och förstärka rastvärdarnas roll och funktion – Lärare Stina Stiberg*

På arbetslagsträffar har lärarnas/rastvärdarnas roll och funktion tagits upp. Bland annat att som lärare/rastvärd agera om man hör elever tala nedvärderande om någon annan eller om de agerar på ett olämpligt sätt mot andra.
- *Rastvärdarna ska röra sig över hela skolområdet – Lärare Stina Stiberg*

Rastvärdarna har under hösten i större utsträckning än tidigare rört sig över hela skolområdet.

En enkät besvarad av lärarna i slutet av vårterminen visade dock att upplevelsen av att vara aktiv som rastvärd varierade stort mellan olika lärare. En del instämde helt i påstående ”jag är aktiv som rastvärd under rasterna” medan det fanns andra som bara instämde till viss del.

Flera elever uttryckte också muntligt vid vårterminens likabehandlingsdag att inte alla rastvärdar är aktiva ute bland eleverna under rasterna.
- *Skolan ska anordna en temadag om engelska – Lärare Marlene Nordhart*

En temadag om engelska arrangerades både för 4-6:an och för 7-9:an.
- *Skolan ska ge utrymme för spontana utvecklingssamtal med klasserna vid behov – Rektor Annika Savelind*

I klass F-3 har klassläraren under hösten vid ett flertal tillfällen haft samtal med hela klassen när det uppstått olika situationer och konflikter efter raster. Samtalen har bland annat handlat om vänskap och om hur man ska vara mot varandra.

Alla tre klasser har haft spontana utvecklingssamtal vid behov.
- *Klasslärarna ska arrangera teamaktiviteter under klassråden – Rektor Annika Savelind, lärare Boel Jeppsson och lärare Stina Stiberg*

Detta har inte gjorts!
- *Skolans elevråd ska beredas möjlighet att arrangera roliga aktiviteter för hela skolan – Rektor Annika Savelind*

Under höstterminen arrangerade elevrådet följande aktiviteter:

v.39 Catch the flag

v.40 Straffturnering

- v.40 FREDAGSMYS, bjuda alla elever på popcorn
- v.41 Bjuda på kaka dag
- v.42 Skodagen
- v.43 Lapp på ryggen
- v.45 Frisyrdagen
- v.46 FREDAGSMYS, bjuda alla elever på chokladpudding
- v.46-v.47 Pingisturnering

Under vårterminen arrangerade elevrådet följande aktiviteter:

- v.7 Baka kaka-dag
 - v.7 Elevrådet chokladpudding
 - v.10 Lapp på ryggen – Gissa vem jag är?
 - v.11-12 Ishockeyturnering
 - v.17 Maskeraddag
 - v.21 Fotbollsturnering
 - v.22 Catch the flag
 - v.23 Vattenkrig
- *Skolan ska arbeta för att förstärka elevrådets representation av alla elever – Rektor Annika Savelind*
 Detta har gjorts!
 Framför allt har många diskussioner och beslut tagits under skolans morgonsamlingar då samtliga elever är samlade.
 - *Eleverna ska inspireras att äta grönsaker till varje måltid – Skolsköteraka Gunilla Lundgren*
 Salladsbuffén har utvecklats avsevärt under hela läsåret. Det serveras en diger och varierad salladsbuffé varje skoldag.
 Under hälsoveckan har kostcirkeln och betydelsen av en varierad mat tagits upp.
 - *Arbeta med elevernas attityd och inställning till maträtter med fisk – Skolsköterska Gunilla Lundgren*
 Den 8 mars hade hela skolan en givande temadag som handlade mycket om fisk och motion med syftet att inspirera till en hälsosammare livsstil och att ge information om de livsviktiga ämnena som finns i fisk.
 Dagen började med en film där en mängd svenska fiskar visades och kort information om varje fisk gavs. Sedan delades eleverna in i olika grupper där de fick ytterligare fakta om hälsa och livsstil i olika former. Bland annat gav de sig ut i den friska luften och lektionen

hölls utomhus där vikten av motion betonades. Eleverna fick också genomgång av fiskfettets funktion i kroppen.

- *Skolan ska arbeta för att den kulturella och innehållsmässiga mångfalden i samband med måltiderna utvecklas – Skolsköterska Gunilla Lundgren*

Vid vissa måltider har det funnits bilder och text med information om råvaror och maträttens historia vid buffébordet för eleverna att ta del av.

9. Bilaga: Sammanställning av enkät för eleverna i åk 7-9 vad gäller skolans värdegrundsarbete och likabehandlingsplan gjord 2012-04-30

Medelvärden i högerkolumnen är uträknat genom att multiplicera antalet elever i kolumnerna med 4 för instämmer helt, 3 för instämmer till stor del, 2 för instämmer till viss del och 1 för instämmer inte alls. Dessa har sedan lagts ihop och därefter dividerats med antalet elever.

	Instämmer helt	Instämmer till stor del	Instämmer till viss del	Instämmer inte alls	Medelvärde
Jag har alltid någon att vara med på rasterna	13	2			3,8
Rastvärdarna gör att jag känner mig trygg på rasterna	3	4	2	3	2,5
Jag känner att skolans likabehandlingsplan är viktig och berör mig	4	6	3	2	2,8
Jag känner mig trygg när vi har grupparbeten i skolan	9	3		1	3,6
Jag känner mig delaktig i elevrådets aktiviteter	7	4	3	1	2,5
Utvecklingssamtalet är viktigt för min utveckling som person	6	5	2	1	3,0
Utvecklingssamtalet ger mig möjlighet att se hur jag ligger till i skolans ämnen	10	2	2		3,5
Jag upplever att jag leder delar av utvecklingssamtalet	8	4	2		3,1
När jag läste diplommet jag fick på årets Nobelfest blev jag positivt berörd av det som stod där	6	5	1	4	2,8
Årets Nobelfest stärkte gemenskapen mellan eleverna i skolan	3	7	3	2	2,7

Morgonsamlingarna är givande och de ger mig ny kunskap	3	8	2	2	3,0
Årets temadagar om Sex och Samlevnad gav mig nya kunskaper	6	3	4	2	2,8
Årets temadagar om Sex och Samlevnad gav mig möjlighet att få ställa mina frågor skriftligt eller muntligt	7	2	3	1	3,1
Jag vågar alltid säga vad jag tycker	8	5	2		3,4

Lärarna i skolan är uppmärksamma och regerar om någon blir kränkt i skolan	4	10	1		3,2
Jag har minst en vuxen i skolan jag kan gå till om jag har ett problem	9	4	2	1	3,3
Jag har två till tre vuxna i skolan jag kan gå till om jag har ett problem	6	4	3	2	2,9
Jag respekterar alltid vad andra tycker även om det är något jag själv inte håller med om.	10	3	2		3,5
I vår klass vågar alla säga vad han/hon tycker och känner	3	8	3		3,8
Jag tycker det är lugnt och skönt vid skolluncherna.	6	5	3	1	3,0
Temadagen med Muhammed Gulchin från Afghanistan gav mig ökad förståelse för hur det är att komma från ett annat land till Sverige.	9	4	1	1	3,4

10. Bilaga: Sammanställning av enkät för eleverna i åk 4-6 vad gäller skolans värdegrundsarbete och likabehandlingsplan gjord 2012-04-30

Medelvärdet i högerkolumnen är uträknat genom att multiplicera antalet elever i kolumnerna med 4 för instämmer helt, 3 för instämmer till stor del, 2 för instämmer till viss del och 1 för instämmer inte alls. Dessa har sedan lagts ihop och därefter dividerats med antalet elever.

	Instämmer helt	Instämmer till stor del	Instämmer till viss del	Instämmer inte alls	Medel- värde
Jag har alltid någon att vara med på rasterna	8	3			3,7
Rastvärdarna gör att jag känner mig trygg på rasterna	3	3	3	2	2,6
Jag känner att skolans likabehandlingsplan är viktig och berör mig	2	6	2		3,0
Jag känner mig trygg när vi har grupparbeten i skolan	5	5	1		3,4
Jag känner mig delaktig i elevrådets aktiviteter	5	5	1		3,4
Utvecklingssamtalet är viktigt för min utveckling som person	6	4	1		3,4
Utvecklingssamtalet ger mig möjlighet att se hur jag ligger till i skolans ämnen	5	5		1	3,2
Jag upplever att jag leder delar av utvecklingssamtalet	5	3	3		3,1
När jag läste diplommet jag fick på årets Nobelfest blev jag positivt berörd av det som stod där	2	3	3	3	2,2
Årets Nobelfest stärkte gemenskapen mellan eleverna i skolan	2	7	1		3,1

Morgonsamlingarna är givande och de ger mig ny kunskap	4	7	2	1	3,0
Årets temadagar om Sex och Samlevnad gav mig nya kunskaper	6	4	1		3,4
Årets temadagar om Sex och Samlevnad gav mig möjlighet att få ställa mina frågor skriftligt eller muntligt	5	6			3,4
Jag vågar alltid säga vad jag tycker	5	3	3		3,4

Lärarna i skolan är uppmärksamma och reagerar om någon blir kränkt i skolan	5	5	1		3,4
Jag har minst en vuxen i skolan jag kan gå till om jag har ett problem	9	2			3,8
Jag har två till tre vuxna i skolan jag kan gå till om jag har ett problem	7	2	1		3,4
Jag respekterar alltid vad andra tycker även om det är något jag själv inte håller med om.	4	7			3,4
I vår klass vågar alla säga vad han/hon tycker och känner	3	7	1		3,2
Jag tycker det är lugnt och skönt vid skolluncherna.	3	5	2	1	2,9
Temadagen med Muhammed Gulchin från Afghanistan gav mig ökad förståelse för hur det är att komma från ett annat land till Sverige.	8	2			3,4

11. Bilaga: Sammanställning av enkät för lärarna vad gäller skolans värdegrundsarbete och likabehandlingsplan

Medelvärde i högerkolumnen är uträknat genom att multiplicera antalet elever i kolumnerna med 4 för instämmer helt, 3 för instämmer till stor del, 2 för instämmer till viss del och 1 för instämmer inte alls. Dessa har sedan lagts ihop och därefter dividerats med antalet elever.

	Instämmer helt	Instämmer till stor del	Instämmer till viss del	Instämmer inte alls	Medel- värde
Jag är aktiv som rastvärd under rasterna	1	1	3		2,6
Rastvärdarna gör att eleverna känner sig trygga på rasterna	1	3	1		3,0
Jag känner att skolans likabehandlingsplan är viktig och berör mig	3	1	1		3,4
Jag känner mig trygg under mitt arbete i skolan	5				4,0
Jag känner mig delaktig i elevrådets aktiviteter	1	4			3,2
Medarbetarsamtalet är viktigt för min utveckling som person	1	2	2		2,8
Medarbetarsamtalet ger mig möjlighet att se hur jag fungerar som lärare i skolan	2	2	1		3,2
Jag upplever att jag leder delar av medarbetarsamtalet	3	1		1	3,2
När jag läste diplommet jag fick på årets Nobelfest blev jag positivt berörd av det som stod där	4	1			3,8
Årets Nobelfest stärkte gemenskapen mellan eleverna och lärarna i skolan	4		1		3,6
Morgonsamlingarna är givande och det är bra för samhörigheten på skolan	3	2			3,6

Lärarna på skolan behandlar varandra med respekt	4	1			3,8
Jag känner att det jag gör på min arbetsplats är viktigt och betydelsefullt	5				4,0
Jag vågar alltid säga vad jag tycker	5				4,0
Det finns minst en elev på skolan som har förtroende för mig och vågar komma till mig vid behov	5				4,0
Jag är uppmärksam och reagerar om någon blir kränkt i skolan	3	2			3,6
Det finns personer på skolan jag har förtroende för och kan gå till om jag har ett problem	5				4,0
Jag respekterar alltid vad andra tycker även om det är något jag själv inte håller med om.	5				4,0
Under mina lektioner vågar alla säga vad han/hon tycker och känner	2	3			3,4
Jag tycker det är lugnt och skönt vid skolluncherna.		2	3		2,4
Temadagen med Muhammed Gulchin från Afghanistan gav mig möjlighet att prata med eleverna om hur det är att komma från ett annat land till Sverige	2	1		2	2,6